

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
 భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
 అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
 సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
 శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
 లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
 పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
 ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
 భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
 సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
 యథాశక్తి, చతుర్దశాధికశతతమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
 ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ చతుర్దశాధికశతతమోఽధ్యాయః

వైశంపాయన ఉవాచ

తతః ప్రయాతః కౌశిక్యాః పాండవో జనమేజయ ।
ఆనుపూర్వ్యేణ సర్వాణి జగామాయతనాన్యథ ॥ 114-1॥

స సాగరం సమాసాద్య గంగాయాః సంగమే నృప ।
నదీశతానాం పంచానాం మధ్యే చక్రే సమాప్లవం ॥ 114-2॥

తతః సముద్రతీరేణ జగామ వసుధాధిపః ।
భ్రాతృభిః సహితో వీరః కలింగాన్ ప్రతి భారతి ॥ 114-3॥

లోమశ ఉవాచ

ఏతే కలింగాః కౌంతేయ యత్ర వైతరణీ నదీ ।
యత్రాయజత ధర్మోఽపి దేవాన్ శరణమేత్య వై ॥ 114-4॥

ఋషిభిః సముపాయుక్తం యజ్ఞియం గిరిశోభితమ్ ।
ఉత్తరం తీరమేతద్ధి సతతం ద్విజసేవితమ్ ॥ 114-5॥

సమానం దేవయానేన పథా స్వర్గముపేయుషః ।
అత్ర వై ఋషయోఽన్యేఽపి పురా క్రతుభిరీజిరే ॥ 114-6॥

అత్రైవ రుద్రో రాజేంద్ర పశుమాదత్తవాన్ మఖే ।
పశుమాదాయ రాజేంద్ర భాగోఽయమితి చాబ్రవీత్ ॥ 114-7॥

హృతే పశౌ తదా దేవాః తనూచుర్భరతర్షభ ।
మా పరస్వమభిద్రోగ్ధా మా ధర్మాన్ సకలాన్ వశిః ॥ 114-8॥

తతః కల్యాణరూపాభిః వాగ్భిస్తే రుద్రమస్తువన్ ।
ఇష్ట్యా చైనం తర్పయిత్వా మానయాంచక్రిరే తదా ॥ 114-9॥

తతః స పశుముత్పుజ్య దేవయానేన జగ్మివాన్ ।
తత్రానువంశో రుద్రస్య తం నిబోధ యుధిష్ఠిర ॥ 114-10॥

అయాతయానుం సర్వేభ్యోః భాగేభ్యో భాగముత్తమమ్ ।
దేవాః సంకల్పయామాసుః భయాద్ రుద్రస్య శాశ్వతమ్ ॥ 114-11॥

ఇమాం గాథామత్ర గాయన్ అపః స్పృశతి యో నరః ।
దేవయానోఽస్య పంథాశ్చ చక్షుషాభిప్రకాశతే ॥ 114-12॥

వైశంపాయన ఉవాచ

తతో వైతరణీం సర్వే పాండవా ద్రౌపదీ తథా ।
అవతీర్య మహాభాగాః తర్పయాంచక్రిరే పితౄన్ ॥ 114-13॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

ఉపస్పృశ్యేహ విధివద్ అస్యాం నద్యాం తపోబలాత్ ।
మానుషాదస్మి విషయాద్ అపేతః పశ్య లోమశ ॥ 114-14॥

సర్వాన్ లోకాన్ ప్రపశ్యామి ప్రసాదాత్ తవ సువ్రత ।
వైఖానసానాం జపతామ్ ఏష శబ్దో మహాత్మనామ్ ॥ 114-15॥

లోమశ ఉవాచ

త్రిశతం వై సహస్రాణి యోజనానాం యుధిష్ఠిర ।
యత్ర ధ్వనిం శృణోష్యేనం తూష్ణీమాస్స్వ విశాంపతే ॥ 114-16॥

ఏతత్ స్వయంభువో రాజన్ వనం దివ్యం ప్రకాశతే ।
యత్రాయజత రాజేంద్ర విశ్వకర్మా ప్రతాపవాన్ ॥ 114-17॥

యస్మిన్ యజ్ఞే హి భూర్లతా కశ్యపాయ మహాత్మనే ।
సపర్వతవనోద్దేశా దక్షిణార్థే స్వయంభువా ॥ 114-18॥

అవాసీదచ్చ కౌంతేయ దత్తమాత్రా మహీ తదా ।
ఉవాచ చాపి కుపితా లోకేశ్వరమిదం ప్రభుమ్ ॥ 114-19॥

న మాం మర్త్యాయ భగవన్ కస్మైచిద్ దాతునుర్హసి ।
ప్రదానం మోఘమేతత్ తే యాస్యామ్యేషా రసాతలమ్ ॥ 114-20॥

విషీదంతీం తు తాం దృష్ట్వా కశ్యపో భగవాన్పషిః ।
ప్రసాదయాంబభూవాథ తతో భూమిం విశాంపతే ॥ 114-21॥

తతః ప్రసన్నా పృథివీ తపసా తస్య పాండవ ।
పునరున్నహ్య సలిలాద్ వేదీరూపా స్థితా బభౌ ॥ 114-22॥

సైషా ప్రకాశతే రాజన్ వేదీ సంస్థానలక్షణా ।
ఆరుహ్యత్ర మహారాజ వీర్యవాన్ వై భవిష్యసి ॥ 114-23॥

సైషా సాగరమాసాద్య రాజన్ వేదీ సమాశ్రితా ।
వీతామారుహ్య భద్రం తే త్వమేకస్తర సాగరమ్ ॥ 114-24॥

అహం చ తే స్వస్త్వయనం ప్రయోక్ష్యే
యథా త్వమేనామధిరోహసేఽద్య ।
స్పృష్టా హి మర్త్యేన తతః సముద్రమ్
విషా వేదీ ప్రవిశత్యాజమీథ ॥ 114-25॥

ఓం నమో విశ్వగుప్తాయ నమో విశ్వపరాయ తే ।
సాన్నిధ్యం కురు దేవేశ సాగరే లవణాంభసి ॥ 114-26॥

అగ్నిర్మిత్రో యోనిరాపోఽథ దేవ్యో
విష్ణో రేతస్త్వమమృతస్య నాభిః ।
ఏవం బ్రువన్ పాండవ సత్యవాక్యం
వేదీమిమాం త్వం తరసాధిరోహ ॥ 114-27॥

అగ్నిశ్చ తే యోనిరిడా చ దేహో
రేతోథా విష్ణోరమృతస్య నాభిః ।
ఏవం జపన్ పాండవ సత్యవాక్యం
తతోఽవగాహేత పతిం నదీనామ్ ॥ 114-28॥

అన్యథా హి కురుశ్రేష్ఠ దేవయోనిరపాం పతిః ।
కుశాగ్రేణాపి కౌంతేయ న స్ప్రష్టవ్యో మహోదధిః ॥ 114-29॥

వైశంపాయన ఉవాచ

తతః కృతస్వస్త్వయనో మహాత్మా
యుధిష్ఠిరః సాగరమభ్యగచ్ఛత్ |
కృత్వా చ తచ్ఛాసనమస్య సర్వం
మహేంద్రమాసాద్య నిశామువాస ||

||114-30||

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత తీర్థయాత్రాపర్వణి
లోమశతీర్థయాత్రాయాం మహేంద్రాచలగమనే
చతుర్దశాధికశతతమోఽధ్యాయః|| 114||

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

